

Euroopan alueiden komitean lausunto aiheesta ”Naapurialueet ja muu maailma”

(2019/C 86/16)

Yleisesittelijä: Hans JANSSEN (NL, EPP), Oisterwijkin kaupunginjohtaja

Viiteasiakirjat: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen perustamisesta

COM(2018) 460 final

Ehdotus neuvoston päätökseksi merentakaisten maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan unioniin, mukaan lukien suhteet Euroopan unionin sekä Grönlannin ja Tanskan kuningaskunnan välillä (”MMA-assosiaatiopäätös”)

COM(2018) 461 final

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi liittymistä valmistelevan tukivälineen (IPA III) perustamisesta

COM (2018) 465 final

I MUUTOSEHDOTUKSET

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen perustamisesta

Muutosehdotus 1

COM(2018) 460 final – johdanto-osan 25 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Vaikka demokratiaan ja ihmisoikeuksiin, mukaan lukien sukupuolten tasa-arvo ja naisten vaikutusmahdollisuuksien kasvattaminen, olisi kiinnitettävä huomiota kaikissa tämän asetuksen täytäntöönpanovaiheissa, ihmisoikeuksiin ja demokratiaan sekä kansalaisyhteiskunnan organisaatioihin liittyvien temaattisten ohjelmien kautta annettavalla unionin avulla olisi oltava erityinen täydentävä asema ja erillinen merkitys maailmanlaajuisen luonteensa vuoksi ja siksi, että se ei ole riippuvaista kyseisten kolmansien maiden hallitusten ja julkisten viranomaisten suostumuksesta.</p>	<p>Vaikka demokratiaan ja ihmisoikeuksiin, mukaan lukien sukupuolten tasa-arvo ja naisten vaikutusmahdollisuuksien kasvattaminen, olisi kiinnitettävä huomiota kaikissa tämän asetuksen täytäntöönpanovaiheissa, ihmisoikeuksiin ja demokratiaan, kansalaisyhteiskunnan organisaatioihin sekä paikallis- ja alueviranomaisiin liittyvien temaattisten ohjelmien kautta annettavalla unionin avulla olisi oltava erityinen täydentävä asema ja erillinen merkitys maailmanlaajuisen luonteensa vuoksi ja siksi, että se ei ole riippuvaista kyseisten kolmansien maiden hallitusten ja julkisten viranomaisten suostumuksesta.</p>

Perustelu

Käsillä olevassa lausunnossa kehoitetaan laatimaan paikallis- ja alueviranomaisia varten erityinen ja erillinen ohjelma, jolle on varattu määrärahat kehitysyhteistyön puitteissa, sekä ottamaan ne huomioon koko ohjelmasuunnittelun ajan edunsaajina, kuten on ollut asian laita kehitysyhteistyön rahoitusvälineen (DCI) kohdalla nykyisessä monivuotisessa rahoituskehityksessä. Vaikka kehitysyhteistyön rahoitusvälineessä paikallisviranomaisia varten varatun budjettikohdan määrärahoja ei käytettykään kokonaan, on päätelty liian nopeasti, että tämä liittyy paikallis- ja alueviranomaisten riittämättömiin valmiuksiin. Muut syyt, kuten tiukat yhteisrahoitusvaatimukset ja monimutkaiset hakumenettelyt, ovat saattaneet olla merkittävämpiä. Joka tapauksessa EU:n toimielinten tulisi luoda mahdollisuuksia parannuksiin sen sijaan, että ne valitsevat välittömän poistamisen.

Lisäksi on ratkaisevan tärkeää, että luodaan kansalaisyhteiskunnan, paikallisviranomaisten ja EU:n toimielinten välinen tiivis koordinointi tai jatketaan sitä, jotta varmistetaan EU:n kehitysyhteistyöpolitiikan toteutuminen ja kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttaminen. Tämän vuoksi kansalaisyhteiskunnan organisaatiot ja paikallis- ja alueviranomaiset tulisi mainita samassa virkkeessä kyseisessä kappaleessa.

Muutosehdotus 2

COM(2018) 460 final – johdanto-osan 26 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Kansalaisyhteiskunnan organisaatioiksi olisi luettava monenlaisia toimijoita, joilla on erilaiset tehtävät ja valtuudet ja joihin lukeutuvat kaikki valtiosta riippumattomat, voittoa tavoittelemattomat, puolueettomat ja väkivallattomat rakenteet, joita ihmiset ovat muodostaneet yhteisiä poliittisia, kulttuurisia, sosiaalisia ja taloudellisia tavoitteita ja ihanteita edistääkseen. Ne voivat toimia paikallisella, kansallisella, alueellisella tai kansainvälisellä tasolla, kaupungeissa tai maaseudulla, ja niihin kuuluu sekä virallisia että epämuodollisia organisaatioita.</p>	<p>Kansalaisyhteiskunnan organisaatioiksi olisi luettava monenlaisia toimijoita, joilla on erilaiset tehtävät ja valtuudet ja joihin lukeutuvat kaikki valtiosta riippumattomat, voittoa tavoittelemattomat, puolueettomat ja väkivallattomat rakenteet, joita ihmiset ovat muodostaneet yhteisiä poliittisia, kulttuurisia, sosiaalisia ja taloudellisia tavoitteita ja ihanteita edistääkseen. Ne voivat toimia paikallisella, kansallisella, alueellisella tai kansainvälisellä tasolla, kaupungeissa tai maaseudulla, ja niihin kuuluu sekä virallisia että epämuodollisia organisaatioita.</p> <p><i>Kehityspolitiikkaa koskevan eurooppalaisen konsensuksen mukaisesti paikallis- ja alueviranomaisilla on keskeinen rooli kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa ja paikallisten toimijoiden koordinoimisissa. Kuten Agenda 2030 -toimintaohjelmassa todetaan, kaikissa 17 tavoitteessa on paikallisia osioita, ja tavoitteet muun muassa sukupuolilottuvuutta ja ilmastonmuutosta koskevissa kysymyksissä liittyvät paikallisviranomaisten toimivaltuuksiin.</i></p>

Perustelu

Euroopan komission ehdotuksessa ei mainita roolia, joka paikallisviranomaisilla on kestävä kehityksen tavoitteiden suunnittelussa, täytäntöönpanossa ja seurannassa, vaikka kestävä kehityksen toimintaohjelmassa Agenda 2030 tehdään selväksi, että kaikissa 17 kestävä kehityksen tavoitteessa on paikallisia osioita ja että ne liittyvät paikallis- ja alueviranomaisten päivittäiseen työhön. Vuoden 2017 uudessa kehityspolitiikkaa koskevassa konsensuksessa toistetaan, että **kestävän kehityksen tavoitteet on siirrettävä paikallistasolle**. Tämä on ristiriidassa sen kanssa, että uusissa ulkoisen toiminnan välineissä ei ole erillistä rahoitusta paikallisviranomaisille, mikä on lisäperuste palauttaa välittömästi paikallisviranomaisille tarkoitettu budjettikohta.

Muutosehdotus 3

COM(2018) 460 final – johdanto-osan 29 kappale

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Muuttoliikkeeseen liittyvää yhteistyötä kumppanimaiden kanssa on olennaista tehostaa entisestään hyödyntäen hyvin hallitun ja säännellyn muuttoliikkeen etuja ja puuttuen tehokkaasti sääntelemättömään muuttoliikkeeseen. Tällä yhteistyöllä olisi edistettävä kansainvälisen suojelun saannin varmistamista, sääntelemättömän muuttoliikkeen perimmäisten syiden käsittelyä, rajaturvallisuuden lujittamista ja toimia sääntelemättömän muuttoliikkeen, ihmiskaupan ja siirtolaisten salakuljetuksen torjumiseksi sekä tarvittaessa palauttamiseen, takaisinottoon ja uudelleenkotouttamiseen liittyvää työtä keskinäisen vastuun pohjalta ja kunnioittaen kaikilta osin humanitaarisia ja ihmisoikeuksiin liittyviä velvoitteita. Tämän vuoksi kolmansien maiden toimivan yhteistyön unionin kanssa tällä alalla olisi oltava olennainen osa tämän asetuksen yleisiä periaatteita. Muuttoliike- ja kehitysyhteistyöpolitiikan keskinäistä johdonmukaisuutta on tärkeää parantaa sen varmistamiseksi, että kehitysapu tukee kumppanimaiden toimia muuttoliikkeen hallinnan tehostamiseksi. Tällä asetuksella olisi edistettävä koordinoitua, kokonaisvaltaista ja jäsenneiltyä lähestymistapaa muuttoliikkeeseen maksimoiden synergiat ja hyödyntäen tarvittavaa vipuvaikutusta.</p>	<p>Muuttoliikkeeseen liittyvää yhteistyötä kumppanimaiden kanssa on olennaista tehostaa entisestään tiivissä yhteistyössä kyseisten maiden paikallis- ja alueviranomaisten kanssa hyödyntäen hyvin hallitun ja säännellyn muuttoliikkeen etuja ja puuttuen tehokkaasti sääntelemättömään muuttoliikkeeseen. Tällä yhteistyöllä olisi edistettävä kansainvälisen suojelun saannin varmistamista, sääntelemättömän muuttoliikkeen perimmäisten syiden käsittelyä – erityisesti kun on kyse haavoittuvassa asemassa olevista henkilöistä, kuten ilman huoltajaa olevista alaikäisistä –, rajaturvallisuuden lujittamista ja toimia sääntelemättömän muuttoliikkeen, ihmiskaupan ja siirtolaisten salakuljetuksen torjumiseksi sekä tarvittaessa palauttamiseen, takaisinottoon ja uudelleenkotouttamiseen liittyvää työtä keskinäisen vastuun pohjalta ja kunnioittaen kaikilta osin humanitaarisia ja ihmisoikeuksiin liittyviä velvoitteita, myös muuttoliikettä koskevan YK:n Global Compact -aloitteen mahdollista hyväksymistä silmällä pitäen. Tämän vuoksi kolmansien maiden toimivan yhteistyön unionin kanssa tällä alalla olisi oltava olennainen osa tämän asetuksen yleisiä periaatteita. Muuttoliike- ja kehitysyhteistyöpolitiikan keskinäistä johdonmukaisuutta on tärkeää parantaa sen varmistamiseksi, että kehitysapu tukee kumppanimaiden toimia muuttoliikkeen hallinnan tehostamiseksi. Tällä asetuksella olisi edistettävä koordinoitua, kokonaisvaltaista ja jäsenneiltyä lähestymistapaa muuttoliikkeeseen paikallisten tarpeiden ja realiteettien pohjalta maksimoiden synergiat ja hyödyntäen tarvittavaa vipuvaikutusta.</p>

Perustelu

Muuttoliike- ja kehitysyhteistyöpolitiikka ovat tiiviisti sidoksissa toisiinsa. Kansainvälinen, kansallinen, alueellinen ja paikallinen yhteistyö on erittäin tärkeää, jotta voidaan toteuttaa yhteinen eurooppalainen muuttoliikepolitiikka. Optimaalisiin tuloksiin pääseminen edellyttää monitasoista hallintoa. On keskeisen tärkeää, että unioni-, valtio-, alue- ja paikallistason viranomaiset tekevät tiivistä yhteistyötä kauttakulkumaiden paikallis- ja alueviranomaisten sekä vastaanottajamaiden kansalaisyhteiskunnan, muuttajajärjestöjen ja paikallisyhteisöjen kanssa.

Muutosehdotus 4

COM(2018) 460 final – Yleiset säännökset, 3 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Noudattaen 1 kohdan säännöksiä tämän asetuksen erityisenä tavoitteena on</p> <p>a) tukea ja edistää vuoropuhelua ja yhteistyötä naapurialueilla, Saharan eteläpuolisessa Afrikassa, Aasiassa ja Tyynenmeren alueella sekä Amerikassa ja Karibian alueella sijaitsevien kolmansien maiden ja alueiden kanssa;</p> <p>b) maailmanlaajuisella tasolla vahvistaa ja tukea demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta ja ihmisoikeuksia, tukea kansalaisyhteiskunnan organisaatioita, edistää vakautta ja rauhaa ja ratkaista muita maailmanlaajuisia haasteita, mukaan lukien muuttoliike ja liikkuvuus;</p>	<p>Noudattaen 1 kohdan säännöksiä tämän asetuksen erityisenä tavoitteena on</p> <p>a) tukea ja edistää vuoropuhelua ja yhteistyötä naapurialueilla, Saharan eteläpuolisessa Afrikassa, Aasiassa ja Tyynenmeren alueella sekä Amerikassa ja Karibian alueella sijaitsevien kolmansien maiden ja alueiden kanssa, myös valtiotasoa alempana hallinnon tasoilla;</p> <p>b) maailmanlaajuisella tasolla vahvistaa ja tukea demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta, ihmisoikeuksia ja sukupuolten tasa-arvoa, tukea kansalaisyhteiskunnan organisaatioita ja paikallis- ja alueviranomaisia, edistää vakautta ja rauhaa ja ratkaista muita maailmanlaajuisia haasteita, mukaan lukien muuttoliike ja liikkuvuus;</p>

Perustelu

Naapurialueiden (etenkin itäisten kumppanimaiden) valtiotasoa alempana (paikallisella ja alueellisella tasolla) olevien viranomaisten tukeminen ja niiden kanssa tehtävä yhteistyö, joka on keskitetty ja räätälöity paikallisiin tarpeisiin ja olosuhteisiin, saattaa monissa tapauksissa johtaa parempiin ja osallistavampiin tuloksiin kuin kumppanimaiden keskusviranomaisten kanssa toteutettavat ohjelmat, ja kansalaiset huomaavat tällaiset tulokset paremmin.

Muutosehdotus 5

COM(2018) 460 final – Yleiset säännökset, 4 artiklan 3 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Temaattiset ohjelmat kattavat kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen tähtäviä maailmanlaajuisia toimia seuraavilla aloilla:</p> <p>a) ihmisoikeudet ja demokratia;</p> <p>b) kansalaisyhteiskunnan organisaatiot;</p> <p>c) vakaus ja rauha;</p> <p>d) maailmanlaajuiset haasteet.</p>	<p>Temaattiset ohjelmat kattavat kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen tähtäviä maailmanlaajuisia toimia seuraavilla aloilla:</p> <p>a) ihmisoikeudet ja demokratia;</p> <p>b) kansalaisyhteiskunnan organisaatiot;</p> <p>c) paikallis- ja alueviranomaiset;</p> <p>d) vakaus ja rauha;</p> <p>e) maailmanlaajuiset haasteet.</p>

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Temaattiset ohjelmat voivat kattaa kaikki kolmannet maat ja neuvoston päätöksessä ... määritellyt merentakaiset maat ja alueet.</p> <p>Edellä 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamiseksi temaattiset ohjelmat perustuvat liitteessä III lueteltuihin yhteistyöaloihin.</p>	<p><i>Kaikkia temaattisia ohjelmia olisi vahvistettava niille varatuin määrärahoihin.</i></p> <p>Temaattiset ohjelmat voivat kattaa kaikki kolmannet maat ja neuvoston päätöksessä ... määritellyt merentakaiset maat ja alueet.</p> <p>Edellä 3 artiklassa vahvistettujen tavoitteiden saavuttamiseksi temaattiset ohjelmat perustuvat liitteessä III lueteltuihin yhteistyöaloihin.</p>

Perustelu

Kuten muutosehdotuksen 1 perustelussa todetaan, käsillä olevassa lausunnossa kehoitetaan painokkaasti laatimaan paikallisia alueviranomaisia varten erityinen ja erillinen ohjelma, johon on varattu määrärahat kehitysyhteistyön puitteissa, sekä ottamaan ne huomioon koko ohjelmasuunnittelun ajan edunsaajina.

Muutosehdotus 6

COM(2018) 460 final – Yleiset säännökset, 4 artiklan 5 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Tämän asetuksen mukaisia toimia toteutetaan pääasiassa maantieteellisillä ohjelmilla.</p>	<p>Tämän asetuksen mukaisia toimia toteutetaan pääasiassa maantieteellisillä ohjelmilla. <i>Maantieteellisten ohjelmien suoria edunsaajia ovat tarvittaessa myös naapurimaiden paikallis- ja alueyhteisöt.</i></p>

Perustelu

EU:n antama tuki kumppanimaiden paikallis- ja alueyhteisöille ja niiden kanssa tekemä yhteistyö eivät saa kärsiä rahoituksellisista tai organisatorisista vaikutuksista, jotka johtuvat rahoituksen ja muiden resurssien myöntämisen joustavoittamisesta erilaisten maantieteellisten tai temaattisten ohjelmien välillä. On suositeltavaa, että maantieteellisissä ohjelmissa paikallis- ja alueyhteisöt voivat jo etukäteen olla suoria edunsaajia.

Muutosehdotus 7

COM(2018) 460 final – Yleiset säännökset, 6 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Edellä 1 kohdassa tarkoitettu kokonaismääräraha jakautuu seuraavasti:</p> <p>a) 68 000 miljoonaa euroa maantieteellisiin ohjelmiin:</p> <ul style="list-style-type: none"> — naapurialueet vähintään 22 000 miljoonaa euroa; — Saharan eteläpuolinen Afrikka vähintään 32 000 miljoonaa euroa; — Aasia ja Tyynenmeren alue 10 000 miljoonaa euroa; — Amerikka ja Karibian alue 4 000 miljoonaa euroa; <p>b) 7 000 miljoonaa euroa temaattisiin ohjelmiin:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ihmisoikeudet ja demokratia 1 500 miljoonaa euroa; — kansalaisyhteiskunnan organisaatiot 1 500 miljoonaa euroa; — vakaus ja rauha 1 000 miljoonaa euroa; — maailmanlaajuiset haasteet 3 000 miljoonaa euroa; <p>c) 4 000 miljoonaa euroa nopean vasteen toimiin.</p>	<p>Edellä 1 kohdassa tarkoitettu kokonaismääräraha jakautuu seuraavasti:</p> <p>a) 68 000 miljoonaa euroa maantieteellisiin ohjelmiin:</p> <ul style="list-style-type: none"> — naapurialueet vähintään 22 000 miljoonaa euroa; — Saharan eteläpuolinen Afrikka vähintään 32 000 miljoonaa euroa; — Aasia ja Tyynenmeren alue 10 000 miljoonaa euroa; — Amerikka ja Karibian alue 4 000 miljoonaa euroa; <p>b) 7 500 miljoonaa euroa temaattisiin ohjelmiin:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ihmisoikeudet ja demokratia 1 500 miljoonaa euroa; — kansalaisyhteiskunnan organisaatiot 1 500 miljoonaa euroa; — paikallis- ja alueyhteisöt 500 miljoonaa euroa; — vakaus ja rauha 1 000 miljoonaa euroa; — maailmanlaajuiset haasteet 3 000 miljoonaa euroa; <p>c) 4 000 miljoonaa euroa nopean vasteen toimiin.</p>

Perustelu

Edellä esitettyjen muutosehdotusten mukaisesti on erittäin suositeltavaa, että maantieteellisiin ohjelmiin käytettävistä olevista määrärahoista kohdennetaan suhteellinen osuus suoraan paikallis- ja alueyhteisöjen kanssa toteutettaviin tai niille suunnattuihin ohjelmiin, kuten on tehty kehitysyhteistyön rahoitusvälineessä monivuotisen rahoituskehityksen 2014–2020 yhteydessä. Ehdotettu summa (500 miljoonaa euroa) perustuu kansalaisyhteiskunnan organisaatioita ja paikallisyhteisöjä koskevan budjettikohdan nykyiseen jakoon (66,16 prosenttia kansalaisyhteiskunnan organisaatioille, 22,05 prosenttia paikallisyhteisöille, 10,4 prosenttia kehitysyhteistyökasvatukseen ja valistustoimintaan ja 1,39 prosenttia tukitoimiin [kaudella 2018–2020]). Se on luonnollisesti laskettava huolellisesti ottaen huomioon paikallisyhteisöjä varten varattujen määrärahojen nykyinen käyttöaste sekä monia muita tekijöitä.

Muutosehdotus 8

COM(2018) 460 final – Yleiset säännökset, 8 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Unioni pyrkii edistämään, kehittämään ja vakiinnuttamaan perustanaan olevia demokratian, oikeusvaltion sekä ihmis- oikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamisen periaatteita käymällä vuoropuhelua ja tekemällä yhteistyötä kumppani- maiden ja -alueiden kanssa.	Unioni pyrkii edistämään, kehittämään ja vakiinnuttamaan perustanaan olevia kaikki hallintotasot käsittävän demok- ratian, oikeusvaltion, sukupuolten tasa-arvon sekä ihmis- oikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamisen periaatteita käymällä vuoropuhelua ja tekemällä yhteistyötä kumppani- maiden ja -alueiden kanssa.

Perustelu

Valtiosaoa alemman tason demokratia tulisi sisällyttää ohjaaviin periaatteisiin, sillä juuri paikallis- ja aluetasolla kansalaiset voivat kokea demokratian välittömimmin. Sukupuolten tasa-arvo olisi lisättävä keskeisiin periaatteisiin.

Muutosehdotus 9

COM(2018) 460 final – 11 artiklan 2 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Maantieteellisten ohjelmien ohjelmasuunnittelussa määrite- tään yhteistyölle tarkka räätälöity kehys, joka perustuu seuraaviin:	Maantieteellisten ohjelmien ohjelmasuunnittelussa määrite- tään yhteistyölle tarkka räätälöity kehys, joka perustuu seuraaviin:
a) kumppaneiden tarpeet, jotka määritetään tarkkojen kriteerien mukaisesti ottaen huomioon väestön, köyhyy- den, epätasa-arvon, inhimillisen kehityksen, talouden ja ympäristön haavoittuvuuden sekä valtion ja yhteiskun- nan selviytymiskyvyn;	a) kumppaneiden tarpeet, jotka määritetään tarkkojen kriteerien mukaisesti ottaen huomioon väestön, köyhyy- den, epätasa-arvon, inhimillisen kehityksen, talouden ja ympäristön haavoittuvuuden sekä valtion ja yhteiskun- nan selviytymiskyvyn;
b) kumppaneiden valmiudet tuottaa, saada ja hyödyntää taloudellisia resursseja;	b) kumppaneiden valmiudet tuottaa, saada ja hyödyntää taloudellisia resursseja;
c) kumppaneiden sitoumukset ja saavutukset, jotka määri- tetään esimerkiksi poliittisia uudistuksia ja taloudellista ja sosiaalista kehitystä koskevien kriteerien perusteella;	c) kumppaneiden sitoumukset ja saavutukset, jotka määri- tetään esimerkiksi poliittisia uudistuksia ja taloudellista ja sosiaalista kehitystä koskevien kriteerien perusteella, sekä niiden halukkuus osallistua paikallis- ja aluevi- ranomaistensa kanssa ohjelmien laatimiseen, toteut- tamiseen ja seurantaan;
d) unionin rahoituksen mahdollinen vaikutus kumppani- maissa ja -alueilla;	d) unionin rahoituksen mahdollinen vaikutus kumppani- maissa ja -alueilla sekä pienimuotoisissa hankkeissa, joihin myös paikallis- ja alueyhteisöt voivat osallistua;
e) kumppaneiden valmiudet ja sitoutuneisuus yhteisten etujen ja arvojen edistämiseen ja yhteisten tavoitteiden ja monenvälisten liittoutumien tukemiseen sekä unionin ensisijaisten tavoitteiden edistyminen.	e) kumppaneiden valmiudet ja sitoutuneisuus yhteisten etujen ja arvojen edistämiseen ja yhteisten tavoitteiden ja monenvälisten liittoutumien tukemiseen sekä unionin ensisijaisten tavoitteiden edistyminen.

Perustelu

Ehdotuksen 11 artiklassa todetaan jo, että ”toimien on perustuttava mahdollisuuksien mukaan unionin, jäsenvaltioiden ja kyseisten kumppanimaiden, mukaan lukien niiden kansalliset ja paikalliset viranomaiset, vuoropuheluun –”. Tämä on hyvä lähtökohta, mutta on tärkeää lisätä, että ohjelmasuunnitteluperiaatteissa suositellaan myös voimakkaasti paikallis- ja alueyhteisöjen (ja muiden sidosryhmien) osallistumista ohjelmien laatimiseen, toteuttamiseen ja seurantaan (myös toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteet huomioon ottaen). Nimenomainen viittaus on erityisen tärkeä toiminnan kannalta niissä maissa, joissa paikallis- ja alueyhteisöjen osallistuminen on suppeaa tai olematonta.

Lisäksi on erittäin tärkeää, että ohjelman määrärahat ovat kaikenkokoisten ja -tyyppisten paikallis- ja alueyhteisöjen ulottuvilla myös maaseudulla ja välittäjäkaupungeissa, sillä ne kaikki toimivat samoilla alueilla ja niiden on tehtävä yhteistyötä kestävä (paikallisen) kehityksen toteuttamiseksi (kuten todetaan EU:n alueellisessa lähestymistavassa paikalliseen kehitykseen).

Tämän mukaisesti uudella naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineellä (NDICI) tulisi suurhankkeiden ohella kannustaa ja rahoittaa myös pienimuotoisia hankkeita (esim. hyödyntämällä nykyisiä kaupunkien välisiä tai muita valtiotasoa alempana toteutettavia tai monisidosryhmäisiä kumppanuuksia) sekä edistää paikallis- ja alueviranomaisten valmiuksien parantamista, jotta kaiken tyyppiset paikallis- ja alueyhteisöt voivat pyrkiä kestäväan kehitykseen.

Muutosehdotus 10

COM(2018) 460 final – II osasto, III luku, 22 artiklan 7 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>Unionin ja sen kumppaneiden yhteistyötä voidaan tehdä muun muassa seuraavissa muodoissa:</p> <p>b) hallinnolliset yhteistyötoimenpiteet, esimerkiksi jäsenvaltion ja kumppanimaan tai -alueen julkisten laitosten, paikallisviranomaisten, kansallisten julkisten elinten tai julkisen palvelun tehtäviä hoitavien yksityisoikeudellisten yhteisöjen välinen twinning-toiminta, sekä yhteistyötoimenpiteet, joihin osallistuu jäsenvaltioiden lähettämiä julkisen sektorin asiantuntijoita sekä jäsenvaltioiden alue- ja paikallisviranomaisia;</p>	<p>Unionin ja sen kumppaneiden yhteistyötä voidaan tehdä muun muassa seuraavissa muodoissa:</p> <p>b) hallinnolliset yhteistyötoimenpiteet, esimerkiksi jäsenvaltion ja kumppanimaan tai -alueen julkisten laitosten, paikallisviranomaisten, kansallisten julkisten elinten tai julkisen palvelun tehtäviä hoitavien yksityisoikeudellisten yhteisöjen välinen twinning-toiminta, sekä yhteistyötoimenpiteet, joihin osallistuu jäsenvaltioiden lähettämiä julkisen sektorin asiantuntijoita sekä jäsenvaltioiden alue- ja paikallisviranomaisia, erityisesti TAIEX-mekanismin ja Sigma-ohjelman kautta;</p>

Perustelu

TAIEX-mekanismin ja Sigma-ohjelman käytön mainitseminen erikseen auttaisi perustelemaan erittäin tehokkaiden teknisen avun välineiden käytön kaikilla hallintotasoilla.

Liite II – Maantieteellisten ohjelmien yhteistyöalat

Muutosehdotus 11

COM(2018) 460 final – Liite II, kohdan A alakohdan 1 alakohta a

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Demokratian ja demokraattisten prosessien, hallintotavan ja hallinnon valvonnan kehittäminen, mukaan lukien avoimet ja uskottavat vaaliprosessit	Demokratian ja demokraattisten prosessien, hallintotavan ja hallinnon valvonnan kehittäminen valtiotasolla ja valtiotasoa alempana , mukaan lukien avoimet ja uskottavat vaaliprosessit kyseisillä tasoilla

Perustelu

Kehityspolitiikkaa koskevassa eurooppalaisessa konsensuksessa, josta EU ja sen jäsenvaltiot sopivat vuonna 2017, kehoitetaan alueellisia ja paikallisia viranomaisten hoitamaan valvontatehtävänsä ja osallistumaan aktiivisesti päätöksentekoprosessiin (kohta 83).

Euroopan alueiden komitea on osallistunut vaalitarkkailutehtäviin paikallis- ja aluetasolla, mikä on osaltaan edistänyt demokraattisten prosessien vahvistumista ja laatua.

Muutosehdotus 12

COM(2018) 460 final – Liite II, kohdan A alakohdan 2 alakohta 1

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Paikallisviranomaisten tukeminen toimissa, joilla parannetaan peruspalvelujen tarjontaa, tasapuolista elintarveturvaa, ihmisarvoisten ja kohtuuhintaisten asuntojen tarjontaa ja elämänlaatua kaupungeissa kiinnittäen erityistä huomiota ihmisiin, jotka asuvat epävirallisilla asuinalueilla ja slummeissa	Paikallis- ja alue viranomaisten tukeminen toimissa, joilla parannetaan peruspalvelujen tarjontaa, tasapuolista elintarveturvaa, ihmisarvoisten ja kohtuuhintaisten asuntojen tarjontaa ja elämänlaatua kyseisillä hallintotasoilla kiinnittäen erityistä huomiota ihmisiin, jotka asuvat epävirallisilla asuinalueilla ja slummeissa

Perustelu

Kyseisessä kohdassa ehdotetaan paikallisviranomaisten tukemista peruspalvelujen tarjonnan parantamiseksi kaupungeissa. On tärkeää tehdä selväksi, että naapurisuus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline on tarkoitettu käytettäväksi koko "kaupunkijärjestelmässä". Kaupungit ovat vain yksi kansallisen paikallishallintojärjestelmän osa: kolmansien maiden kehityksen edellyttämistä välttämättömistä tekijöistä on kannettava vastuuta kansallisesti ja niihin on pyrittävä paikallisvetoisesti eri hallintotasojen, yhteisöjen ja kansalaisyhteiskunnan avulla. Tämä vastaa myös paikallista kehitystä koskevaa komission alueellista lähestymistapaa, jossa korostetaan, että paikallis- ja alueviranomaisilla on usein alueellaan koordinoiva tehtävä, jonka puitteissa ne kuulevat yksityistä sektoria, kansalaisyhteiskunnan organisaatioita sekä yliopistoja, tutkimuslaitoksia ja muita hallintotasoja ja tekevät niiden kanssa yhteistyötä.

Liite III – Temaattisten ohjelmien yhteistyöalat

Muutosehdotus 13

COM(2018) 460 final – Liite III – Lisätään uusi kohta 3

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>3. PAIKALLIS- JA ALUEVIRANOMAISTEN TOIMINTA-ALAT</p> <p><i>Paikallis- ja alueviranomaisten roolin vahvistaminen kehitysyhteistyön toimijoina seuraavin tavoin:</i></p> <p>a) <i>paikallis- ja alueviranomaisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen etenkin eurooppalaisten ja kumppanimaiden paikallis- ja alueviranomaisten kansainvälisten kumppanuuksien kautta Agenda 2030 -toimintaohjelman täytäntöön panemiseksi tähän tarkoitukseen varatuin määrärahoihin, jotta vahvistetaan niiden hallinnollisia valmiuksia ja mahdollisuuksia osallistua valtioiden viranomaisten kanssa käytävään poliittiseen vuoropuheluun sekä tuetaan hallinnonhajauttamisprosesseja;</i></p> <p>b) <i>hajautetun kehitysyhteistyön edistäminen sen kaikissa muodoissa;</i></p> <p>c) <i>Euroopan ja etelän paikallis- ja alueviranomaisten verkostojen, foorumien ja liittoutumien valmiuksien lisääminen, jotta ne voivat käydä asiapitoista ja jatkuvaa politiikkavuoropuhelua kehityksestä ja jotta voidaan edistää demokraattista hallintotapaa, etenkin noudattaen alueellista lähestymistapaa paikalliseen kehitykseen (Territorial Approach to Local Development);</i></p> <p>d) <i>kehitysasioita koskevan vuorovaikutuksen lisääminen eurooppalaisten kansalaisten kanssa (kampanjointi, tiedon jakaminen, aktivoiminen) jäsenvaltioiden, ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden alueella kiinnittäen erityisesti huomiota kestävän kehityksen tavoitteisiin.</i></p>

Perustelu

On vielä selvitettävä säännöt paikallis- ja alueviranomaisten osallistumisesta EU:n ohjelmiin ohjelmasuunnitteluvaiheen ulkopuolella sekä se, miten kyseisiä viranomaisia kuullaan maantieteellisten ohjelmien painopisteistä. Lisäämällä erikseen paikallis- ja alueviranomaisten toiminta-ala ei olisi enää epäilystä siitä, kiinnitetäänkö kyseiseen kohderyhmään tai kyseisiin edunsaajiin tai kumppaneihin riittävästi huomiota pantaessa toimintapolitiikkoja täytäntöön.

Hajautetun yhteistyön (esim. paikallis- ja alueviranomaisten kansainvälisten kumppanuuksien) lisäarvoa ei ole nimenomaisesti mainittu ehdotuksissa, jotka liittyvät otsakkeeseen ”Naapurialueet ja muu maailma”. Unionin toimielimet ja jäsenvaltiot ovat vuonna 2017 annetussa kehityspolitiikkaa koskevassa konsensuksessa tunnustaneet hajautetun yhteistyön kehitysvälineeksi. Kyseessä onkin tehokas väline, jolla voidaan parantaa EU:n kumppanimaiden paikallis- ja alueviranomaisten valmiuksia laatia suunnitelmia, tarjota palveluja sekä parantaa hallinnon hajauttamisuudistusten laatua. Tällaista kansainvälistä yhteistyötä on ollut olemassa vuosikymmeniä, ja siinä on mukana monia eurooppalaisia paikallis- ja alueviranomaisia. Hajautettua yhteistyötä ei tulisi ymmärtää temaattisesti rajatuiksi kumppanuuksiksi (esim. vesi- ja jätehuolto sekä kaavoitus), koska hajautetulla yhteistyöllä voidaan vahvistaa laajempaa hallintokehystä. Maantieteellisten ohjelmien pilarissa tulisi myös varata tilaa tällaiselle toiminnalle.

Muutosehdotus 14

COM(2018) 460 final – Liite III, kohta 4 Maailmanlaajuisiin haasteisiin liittyvät toiminta-alat

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
<p>D. KUMPPANUUDET</p> <p>1. Paikallisviranomaisten roolin vahvistaminen kehitysasioissa seuraavin tavoin:</p> <p>a) Euroopan ja etelän paikallisviranomaisten verkostojen, foorumien ja liittoutumien valmiuksien lisääminen, jotta ne voivat käydä asiapitoista ja jatkuvaa politiikkavuoropuhelua kehityksestä ja jotta voidaan edistää demokraattista hallintotapaa, etenkin noudattaen alueellista lähestymistapaa paikalliseen kehitykseen (Territorial Approach to Local Development);</p> <p>b) kehitysasioita koskevan vuorovaikutuksen lisääminen eurooppalaisten kansalaisten kanssa (kampanjointi, tiedon jakaminen, aktivoiminen) unionin, ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokkaiden alueella kiinnittäen erityisesti huomiota kestävän kehityksen tavoitteisiin.</p>	

Perustelu

Koska muutosehdotuksessa 13 ehdotetaan lisättäväksi paikallis- ja alueviranomaisten erillinen toiminta-ala, kyseisiä viranomaisia koskeva osuus on poistettu kohdasta "Maailmanlaajuisiin haasteisiin liittyvät toiminta-alat".

IPA III -ehdotus

Muutosehdotus 15

COM(2018) 465 final – 6 artikla

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	<p>5. Komissio toteuttaa yhdessä jäsenvaltioiden kanssa myös tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että paikallis- ja alueviranomaiset osallistuvat niiden erityistavoitteiden määrittelyyn, jotka pyritään saavuttamaan tämän asetuksen mukaisella tuella.</p>

Perustelu

Koska IPA III:n erityistavoitteena on tehostaa julkishallintoa sekä tukea rakenneuudistuksia ja hyvää hallintotapaa kaikilla tasoilla, paikallis- ja alueviranomaisten tulisi osallistua strategiseen suunnitteluun. Lisäksi komissiota kehoitetaan ottamaan käyttöön tilapäisiä operatiivisia järjestelyjä, jotka mahdollistavat TAIEX- ja kumppanuusohjelman käytön jäsenvaltioiden sekä ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden paikallis- ja alueviranomaisten välisessä yhteistyössä.

Muutosehdotus 16

COM(2018) 465 final – 9 artiklan 1 kohta

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
Rahoituspuitteista enintään 3 prosenttia kohdennetaan alustavasti liitteessä I lueteltujen tuensaajien ja jäsenvaltioiden välisiin rajatylittävän yhteistyön ohjelmiin niiden tarpeiden ja painopistealojen mukaan.	Rahoituspuitteista enintään 3 prosenttia kohdennetaan alustavasti liitteessä I lueteltujen tuensaajien ja jäsenvaltioiden välisiin rajatylittävän yhteistyön ohjelmiin niiden tarpeiden ja painopistealojen mukaan, mukaan luettuna tuki valmiuksien parantamiseen paikallis- ja aluetasolla.

Perustelu

Valmiuksien parantamisen paikallis- ja aluetasolla tulisi olla yksi painopisteistä, jotka otetaan huomioon määrärahojen jakamisessa.

Muutosehdotus 17

COM(2018) 465 final – Liite II

Komission ehdotus	AK:n muutosehdotus
	f) Tuetaan paikallis- ja aluehallintoa ja parannetaan paikallis- ja alueviranomaisten suunnittelu- ja hallinnollisia valmiuksia.

Perustelu

Kyseistä temaattista painopistettä ei tulisi mainita vain rajatylittävään yhteistyöhön suunnatun tuen yhteydessä.

II POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA

Johdanto

- paneel kiinnostuneena merkille komission ehdotukset monivuotisesta rahoituskehiksestä 2021–2027, mukaan luettuina otsaketta "Naapurialueet ja muu maailma" koskevat ehdotukset etenkin naapurisuus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen (NDICI) ja liittymistä valmistelevalle tukivälineen (IPA) jatkamisen (IPA III) osalta.
- on tyytyväinen siihen, että Euroopan unionin ulkoista toimintaa varten varattuja määrärahoja on lisätty (aina 123 miljardiin euroon verrattuna 94,5 miljardiin euroon vuosina 2014–2020). Niiden osuus on noin 10 prosenttia (ehdotetusta) monivuotisesta rahoituskehiksestä. Komitean mielestä tämä on välttämätöntä globaaleja haasteita silmällä pitäen. Komitea korostaa, että ehdotettua lisäystä on pidettävä miniminä monivuotisesta rahoituskehiksestä käytävissä nykyisissä neuvotteluissa.
- on tyytyväinen komission pyrkimykseen parantaa EU:n ulkoisen toiminnan johdonmukaisuutta, yhtenäisyyttä ja joustavuutta, kun otetaan huomioon sellaiset globaalit haasteet kuin ilmastonmuutos ja kaupungistumisen valtava lisääntyminen sekä sosiaaliset ja taloudelliset mullistukset, jotka kaikki edellyttävät moniulotteisia ja monitahoisia ratkaisuja tai toimintatapoja.
- suhtautuu myönteisesti suunniteltuun tehokkuuden parantamiseen, joka on määrä toteuttaa yhdistämällä useita ulkoisen toiminnan välineitä ehdotettuun naapurisuus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineeseen, jotta saavutetaan kestävä kehitys tavoitteet ja vahvistetaan selviytymiskykyä lausunnon COR 2017/03666 mukaisesti, mutta paneel merkille, että kaikki riippuu nykyisten ehdotusten toteuttamisesta. Tulisi välttää aina politiikan ja täytäntöönpanon välisen kuilun syvenemistä (toisin sanoen menettelyä ei muuteta tekemättä sitä samalla niiden joustavoittamiseksi).

5. toteaa, että paikallis- ja alueviranomaiset on otettu mukaan ehdotetun naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen globaaleja haasteita koskevaan pilariin ja että ne ovat mukana myös maantieteellisen pilarin ”alueellisessa” osiossa. Komitea kehottaa muita EU:n toimielimiä vahvistamaan, että kyseiset ohjelmat ja määrärahat ovat tosiasiaa helposti paikallis- ja alueviranomaisten ulottuvilla.

6. on samaa mieltä siitä, että investointien lisääminen työpaikkojen luomiseksi ja yksityisen sektorin roolin vahvistaminen ovat kehityksen avaimia, ja kannattaa siksi komission tiedonantoa ”uudesta Afrikan ja EU:n kestävien investointien ja työpaikkojen allianssista: investointeja ja työpaikkoja koskeva yhteistyö uudelle tasolle”. Sen tavoitteena on tukea 10 miljoonan työpaikan luomista Afrikkaan.

7. korostaa, että kolmansien maiden paikallis- ja aluehallintotasojen osallisuus ja erityisen rahoituksen varaaminen niitä varten auttavat vauhdittamaan kehitystä ruohonjuuritasolla ja siten EU:ta saavuttamaan tavoitteensa.

8. suhtautuu myönteisesti liittymistä valmistelevalle tukivälineelle (IPA III) toiminnan jatkamiseen ja pitää sitä tärkeänä ja tarkoituksenmukaisena välineenä. Komitea on tyytyväinen siihen, että IPA III:n erityistavoitteina on tehostaa julkishallintoa, tukea rakenneuudistuksia ja hyvää hallintotapaa kaikilla tasoilla ja edistää alueellista ja rajatylittävää yhteistyötä.

Huolenaiheita ja mahdollisuuksia

9. katsoo, että ulkoisen toiminnan eri välineiden yhdistäminen yhteen naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineeseen tuo mukanaan sekä haasteita että mahdollisuuksia. Komitea korostaa, että naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen edelleen edistää pitkän aikavälin kehitystavoitteita, joihin pyrittiin aiemmin Euroopan kehitysrahaston (EKR) kautta.

10. on huolissaan siitä, että koska ulkoinen toiminta toteutetaan yhä enemmän maantieteellisin perustein, paikallis- ja alueviranomaisten rahoitusmahdollisuudet voivat vaikeutua tai hämärtyä riippuen kansallisista erityisstrategioista, joista ei tällä hetkellä ole selvyyttä. Komitea on huolissaan siitä, että riippuvuuden lisääntyminen keskeisiin painopisteisiin ja infrastruktuuriin tehtäviin strategisiin investointeihin perustuvista valtiojohtoisista strategioista ja ohjelmista lisää keskittymistä edunsaajiin valtakunnallisella tasolla ja vähentää mahdollisesti huomion kiinnittämistä monisidosryhmäiseen päätöksentekoon ja osallistumiseen kaikissa ohjelmasuunnittelun vaiheissa.

11. korostaa sen merkitystä, että paikallis- ja alueviranomaiset otetaan mukaan strategioiden laatimiseen, ohjelmasuunnitteluun ja ohjelmasuunnittelun täytäntöönpanoon ja että seuranta- ja arviointikehykset kehitellään paikallistasolla. Näin varmistettaisiin, että tuki vastaa hakijoiden tarpeita myös paikallis- ja aluetasolla. Tulospäätöksissä rahoituksen jakamisessa tulisi ottaa huomioon edistymisen hallinnon hajauttamiseen sekä paikallisdemokratiaan ja hyvään hallintotapaan tähtäävissä uudistuksissa.

12. pahoittelee sitä, että kehitysyhteistyön rahoitusvälineen (DCI) yhteydessä käytettävissä olevat ja paikallis- ja alueyhteisöille varatut määrärahat ehdotetaan poistettaviksi seuraavassa monivuotisessa rahoituskehityksessä. Komitea kehottaa selvittämään perusteita, joiden vuoksi kyseiset määrärahat poistetaan huolimatta paikallisyhteisöille myönnetystä avustuksesta ja niiden toteuttamista ohjelmista saaduista monista hyvistä kokemuksista. Komitea kehottaa palauttamaan kyseisen budjettikohdan.

13. korostaa, että vaikka nykyisessä kehitysyhteistyön rahoitusvälineessä paikallisyhteisöjä varten varatun budjettikohdan määrärahoja ei olekaan käytetty kokonaan, on päätelty liian nopeasti, että tämä liittyy paikallis- ja alueviranomaisten riittämättömiin valmiuksiin. Muut syyt, kuten tiukat yhteisrahoitusvaatimukset ja monimutkaiset hakumenettelyt ovat itse asiassa saattaneet olla merkittävimpiä tekijöitä. Komitea kehottaa EU:n toimielimiä helpottamaan budjettikohdan määrärahojen saatavuutta sen siekailemattoman poistamisen sijaan.

14. on valmis jakamaan alueiden komitean jäsenten paikallisyhteisöjä varten varatusta nykyisestä budjettikohdasta saamia erilaisia (hyviä ja huonoja) kokemuksia muiden EU:n toimielinten kanssa tulevina kuukausina.

15. on valmis edistämään vuoropuhelua ja yhteistyötä laajentumis- ja naapurimaiden paikallis- ja alueviranomaisten kanssa hyödyntämällä nykyisiä elimiä ja foorumeita (ARLEM, CORLEAP, neuvoo-antavat sekakomitea ja työryhmät sekä Euroopan komission strategiset kumppanuudet paikallis- ja alueviranomaisia edustavien järjestöjen kanssa, mukaan luettuna Euroopan kuntien ja alueiden neuvoston (CEMR) Platforma-foorumi) ja antamaan näin panoksensa NDICI- ja IPA-asetuksissa määritettyjen tavoitteiden saavuttamiseen. Komitea korostaa, että vertaistoimet sekä EU:n ja unionin ulkopuolisten maiden paikallis- ja alueviranomaisten väliset ohjelmat, kuten Libyan kuntien valmiuksien lisäämiseen tähtäävä Nikosian aloite, osoittavat, missä määrin paikallis- ja alueviranomaisten yhteistyöllä voidaan edistää vakautta ja vaurautta unionin naapurialueilla.

16. kehottaa EU:n toimielimiä – saaduista tuloksista riippumatta – varmistamaan, että rahoitus on edelleen kaiken tyyppisten ja kokoisten paikallis- ja alueyhteisöjen ulottuvilla myös maaseudulla ja välittäjäkaupungeissa, sillä ne ovat kestäväpohjaisen ja osallistavan kasvun ja innovoinnin keskuksia. Tässä yhteydessä on hyödynnettävä EU:n alueellista lähestymistapaa paikalliseen kehitykseen.

17. kehottaa painokkaasti edistämään ja rahoittamaan naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineellä (NDICI) myös pienimuotoisia hankkeita (esim. hyödyntämällä nykyisiä kaupunkien välisiä tai muita valtiotasoa alempana toteutettavia tai monisidosryhmäisiä kumppanuuksia) sekä edistämään paikallis- ja alueviranomaisten valmiuksien parantamista, jotta ne kykenevät paremmin huolehtimaan aluekehitystä edistävästä koordinoitintoolistaan ja vahvistamaan taajamien ja maaseutualueiden yhteyksiä.

18. kehottaa EU:n lainsäätäjiä mukauttamaan ehdotettuja välineitä (esim. NDICI ja IPA III), jotta lisätään edelleen paikallis- ja alueviranomaisille ja demokratialle valtiotasoa alempana annettavaa strategista tukea. Tuen lisääminen paikallisdemokratialle parantaisi EU:n toiminnan näkyvyyttä tuomalla uudistusprosessia lähemmäs kansalaisia sekä vahvistaisi uudistusprosessiin sitoutumista kumppanimaisissa.

19. panee merkille, että lisäperuste paikallis- ja alueviranomaisten tuen jatkamiseen ja niiden voimaannuttamiseen on se, että kestävä kehityksen tavoitteista 65 prosenttia edellyttää paikallis- ja alueviranomaisten aktiivista osallistumista.

20. painottaa, että hajautettu kehitysyhteistyö (kaikissa muodoissaan) on tässä yhteydessä merkittävä väline, kuten EU:n toimielimet ja jäsenvaltiot ovat todenneet EU:n kehityspolitiikkaa koskevassa eurooppalaisessa konsensuksessa. Komitea kehottaa ottamaan tämän roolin ja välineen näkyvämmiin huomioon naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineessä.

21. kehottaa painokkaasti pyrkimään edelleen EU:n ja naapurialueiden yhteistyön erityistavoitteisiin ja saavuttamaan ne aiemmin erillään olleiden välineiden yhdistämisestä huolimatta. Etenkään EU:n kumppanimaiden paikallis- ja alueviranomaisille antama tuki ja niiden kanssa tekemä yhteistyö eivät saa kärsiä rahoituksellisista tai organisatorisista vaikutuksista, jotka johtuvat rahoituksen ja muiden resurssien myöntämisen joustavoittamisesta erilaisten maantieteellisten tai temaattisten ohjelmien välillä.

22. pahoittelee, että TAIEX-, ystävyyskaupunki- ja Sigma-toimintaa on käytetty ensi sijassa edunsaajamaiden keskushallintojen hyödyksi, vaikka kaikilla unionin säännösten luvuilla on suora tai epäsuora yhteys paikallis- ja alueviranomaisten toimivaltuuksiin tai itse paikallis- ja alueviranomaisiin, jotka ovat kansalaisiin ylläpitämiensä suorien yhteyksien ansiosta erinomaisessa asemassa voidakseen tiedottaa tehokkaasti EU:hun liittymisen eduista ja suoja-toimista, joita EU tarjoaa kaikille Euroopan kansalaisille, erityisesti IPA III -välineen tuensaajamaissa. Komitea suhtautuu myönteisesti siihen, että NDICI-asetuksessa mainitaan erikseen ystävyyskaupunkitoiminnan käyttö sekä keskustasolla että paikallis- ja aluetasolla, mutta odottaa, että myös muita välineitä, kuten TAIEX-mekanismia ja Sigma-ohjelmaa, käytetään samoilla tasoilla.

Ehdotuksia ja suosituksia

23. kehottaa komissiota varmistamaan kaikissa tapauksissa, että asianomaisia sidosryhmiä, myös paikallis- ja alueyhteisöjä, kuullaan asianmukaisesti ja että niiden saatavilla on hyvissä ajoin tarvittavaa tietoa, jotta ne voivat osallistua mielekkäällä tavalla ohjelmien suunnitteluun, täytäntöönpanoon ja seurantaan.

24. kehottaa painokkaasti laatimaan paikallis- ja alueyhteisöjä varten erityisen ja erillisen ohjelman, jolle on varattu määrärahat kehitysyhteistyön puitteissa, sekä ottamaan ne huomioon koko ohjelmasuunnittelun ajan edunsaajina.

25. kehottaa EU:n toimielimiä varmistamaan, että paikallis- ja alueviranomaisilla on riittävät resurssit, jotta ne voivat siirtää kestävä kehityksen tavoitteet paikallistasolle, ja nimenomaan mainitsemaan Agenda 2030 -toimintaohjelman asetuksissa, joilla välineet perustetaan. Tässä olisi avuksi myös se, että kyseisen toimintaohjelman merkitys näkyisi myös tulevissa talousarvioesityksissä.
26. kehottaa komissiota ottamaan käyttöön tilapäisiä operatiivisia järjestelyjä, jotka mahdollistavat TAIEX- ja kumppanuusohjelman käytön jäsenvaltioiden sekä kumppanimaiden paikallis- ja alueviranomaisten välisessä yhteistyössä.
27. on tyytyväinen Euroopan komission aloitteeseen arvioida laajentumismaiden ja naapurialueiden alueilla paikallis- ja alueyhteisöille vuosina 2010–2018 annettua EU:n tukea ja suosittaa, että paikallisviranomaisia tukevia alueellisia ohjelmia ja hankkeita, kuten paikallishallinnon välinettä, kaupunginjohtajien talouskasvualoitetta ja itäisen kumppanuuden maiden kaupunginjohtajien energia- ja ilmastopuolustusta, hyödynnetään kehitettäessä samanlaista tukea paikallis- ja alueyhteisöille muilla alueilla.
28. panee tyytyväisenä merkille, että ”paikallis- ja aluehallinnon tukeminen ja niiden viranomaisten suunnittelu- ja hallinnollisten valmiuksien parantaminen” mainitaan tuen temaattisena painopistealana rajat ylittävissä yhteistyössä (liite III), ja kehottaa sisällyttämään saman temaattisen painopistealan IPA III -asetuksen liitteeseen II.

Bryssel 6. joulukuuta 2018.

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Karl-Heinz LAMBERTZ
